

Amaya Arriola Ormaechea

*Eibar, Gipuzkoa
(1933)*

Aurkibidea

Biografia

Alfan lan egindakoa. Josteko makinak egiteaz gainera, bordatzen ikasteko eskola bat ere bazuen Alfa lantegiak. Amaia izan zen bertako irakasleetako bat. Sasoi batean inguruko herrietan ere jardun zuen josten irakasten.

Zintak

AB-332

- **Proiektua:** Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k):** Alberdi Bilbao, Itziar
- **Data:** 2002-10-17
- **Iraupena:** 63 min
- **Euskarria:** MiniDV
- **Kodifikatzailea:** Agirrebeña, Aintzane

Pasarteak

1. 17 urterekin Alfa lantegira, brodatzaile moduan

- **Erref:** AB-332/003
- **Iraupena:** 0:01:36. **Hasi:** 00:01:58. **Bukatu:** 00:03:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarrenen lantegiak

Laburpena:

<p>Aitak eta anaiak ALFA lantegian lan egiten zuten eta bera ere han hasi zen. 17 urte zituen. Hasieratik dendan egon zen lanean, brodatzaile moduan. Bi irakasle egoten ziren beti. Bederatzi urtez jardun zuen bertan, ezkondu arte.</p>

Transkripzioa

- Eta zelan hasi zifan Alfa-n biharrian?
- Bueno, nere aitta be biharrian... Alfan eitten zeban biharra. Nere anaiak be bai. Oseake, binkulauta Alfa-kin geuan danok. Ta ni lehelengo, ba, ikasten ibili nitzan dendan, bordaua ikasten, ta gero, ba... Beti egon garaz bi erakus... andereño edo. Bi. Ta, ba, ni sartu nitzanian biharrian, bata taillarrera pasau zebe, nausixa, ta geratu gifan Maite ta ni. Bi.
- Eta zuzenian sartu zifan, orduan, eskolara. Alfa-n sartu zifanian biharra eittera, zuzenian klasiak emotera?
- Bai, bai, beti egon naiz dendan. Beti. Osea... Ezkondu arte.
- Eta zenbat urtekin esan dozu?
- Ba hamazazpi urtekin.
- Gazte, ez?
- Bai. Lehen... Bueno, jentia estudixatzen eban, baiña gitxiao oin baiño. Asko gitxiao!
- Bai, lehen hamalaura arte ya asko zan.
- Horretxeaittik. Ibiltzen zifazen eskolan ta gero partikular be [hemen baten], ta gero, ba, biharrera!
- Ta andren kasuan, askotan hori, ez? Bordaua edo jostera edo...
- Bai. Bueno, Alfa-n eitten zebe andrak be bai biharra, e! Baiña nik beti in neban dendan, bordauan. Beti. Ezkondu arte.
- Eta zenbat urtekin?
- Ba bederatzi urtian egon nitzan.

2. Alfa; kategoria handiko tailerra

- **Erref:** AB-332/004
- **Iraupena:** 0:00:34. **Hasi:** 00:03:34. **Bukatu:** 00:04:08
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Alfa kategoria handiko tailerra zen bera sartu zenean. Han gehiago irabazten zela esaten zen eta jendeak bertan sartu nahi izaten zuen.</p>

Transkripzioa

- Eta orduan, gaiñera, Alfa-n sartu ziñanian, ez dakit, Alfa-k kategorixia zekan, ez?
- Bai, asko! [...]
- [...] alfistak eta...
- Bai, han sartzeko izaten zan salbaziñua edo, ez dakizu?
- Bai?
- Bueno, taillarra, ba, zelan... Beti esaten zebe gehixao irabazten zebela, ta horrek gauzok. Ta mundu guztiak nahi eban ba... Normala, ezta? Horretxeaittik.
- Bai, bai. Taillar haundixa zan gaiñera.
- Bai, haundixa.
- Eibarren haundiñetarikua.
- Bai, askokin gaiñera! Diferenzia askokin!

3. Batzar egunean tailerrean biltzen ziren denak

- **Erref:** AB-332/006
- **Iraupena:** 0:00:56. **Hasi:** 00:04:58. **Bukatu:** 00:05:54
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Alfa lantegian sartu zenean, zuzenean dendan hasi zen lanean, San Agustin kalean. Baina "asamblea" zutenean denak tailerrera joaten ziren.</p>

Transkripzioa

- Eta sartu ziñanian, zuzenian, orduan, dendara.
- Bai.
- Zuk bertan, ofizinetan edo...
- Ez, taillarrian ez.
- Oseake, Alfa-ko taillarrian ez zenduan biharrik itten.
- Sekula be ez. Ez, sekula be ez. San Agustiñen zan denda, ta hantxe. Hantxe beti.
- Dana dala, ezautuko zendun, ez, taillarra?
- Bai, ezautu bai! Asamblea...
- Alfa, barrutik pixkat eta...

- Bai, asko; ofizinak eta. Gauzaren bat eitteko, ba, igual ofizinara juan bihar edo. Ta gero, asanblea egunian be danak juaten giñan asanbleara.
- Eta ze izaten zan hori, asanblea eguna?
- Ba, asanblean izaten zan, ba, direktibo danak, konsejeruak eta danak eta, ba, zer... aber zelan esaten da? Ba urte guztian ze egon zan edo ze; eta batzuek, ba, propuesta batzuek bihargiñak eta horretxek gauzok.
- Eta horretara danok juaten ziñazien.
- Bai, danak, danak.

4. Alfa lantegia nolakoa zen bera sartu zenean

- **Erref:** AB-332/008
- **Iraupena:** 0:01:07. **Hasi:** 00:06:13. **Bukatu:** 00:07:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debararreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Alfa lantegia nolakoa zen bera sartu zenean. Tailerraren gune desberdinak.</p>

Transkripzioa

- Eta zelan zeuan pixkat banatuta?
- Ba, zan pabelloia ointxe bertan daona, fundiziñua ez ondiok, baiña beste aurrerao daon... Ezautzen dozu, ezta? Bueno, ba, haxe pabelloia. Ni ekin nitzanian ya pabelloi hori zeuan ya. Ofizinak gerotxuau in ziran; eskiña hau, San Andresko eskiñiau gerotxuau. Ez dakit ze fetxa izango zan. Baiña pabelloia bai. Nik hori txikitt... Eske lehelengo-lehelengo egon zan hamen Bista Alegren edo ez dakit nun, baiña nik hori ya... Hori gerra aurretik, eta ni hori ez naiz akordatzten. Ez.
- Gero, ofizina teknikua edo...
- Ofizinak zeuaz... Bai, "oficina técnica" ta gero ofizinan, ba, administratibuak, espediziñua, "compras"... dana repartiduta, bakotxa beren... Ta gero, ba, taillarrak mekanika eta... ba...
- Bai, montajia edo...
- Bai, hori, hori, horretxek gauzok.

5. Emakumezkoak Alfa-n; altzarien saila

- **Erref:** AB-332/009
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:07:20. **Bukatu:** 00:08:25
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debararreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Emakumeak lan-munduan (etxetik kanpo)

Laburpena:

<p>Alfa lantegian bazeuden emakumezkoak. Bulegoan lau inguru. Baina tailerrean ere baziren, batez ere "el mueble" deitzen zioten altzarien sailean. Altzariak Zarautzen egiten ziren eta gero Alfa-ra ekarri eta muntatu.</p>

Transkripzioa

- Ta ofiziñan, orduan, andrazkuak egongo zian.
- Bai! Ofiziñan kajería be andrazkua zan. Kajería, Pilar. Ta gero, ni akordatzen... ba, lau bai behintzat.
- Beste gauzetan, ba, montajian-eta ez zian andrazkorik egongo, baiña...
- Bai!
- Baitta?
- Montajian bai, e! Bueno, montajian... "El Mueble", beste pabelloi bat zan "El Mueble" esaten zetsena ta han be andrazkuak bazeuazen, e! Ta montajian be bai.
- Ta "El Mueble" hori ze pabelloi zan?
- Bertan, e! Bertan. Ez dakit ze pisu zan.
- Ta halan deitzen zetsen?
- Bai, "El Mueble" esaten etsen. Ba, han... embalaj... no, ez dakit ze eingo zezen. Ba, mueblía bai. Badakizu, muebliak eitten ziazzen Zarauzen. Fabrikia mueblíana zeuan Zarauzen. Ta gero, ba, ekarri hona ta montau makiñak. Ta "mueblía" esaten etsan... Ta han andrazkuak bazeuazen. Ta montajian be bai. Makiñetan-ta ez. Ez dot uste, e! Ez.

6. Alfa lantegiko buruak

- **Erref:** AB-332/010
- **Iraupena:** 0:01:05. **Hasi:** 00:08:25. **Bukatu:** 00:09:30
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debararreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Fernando Mendoza donostiarra izan zen Alfa lantegiko gerentea, ia bera egon zen urte guztietan. Gero "konsejua" aldatzen joaten zen. Bere aita ere izan omen zen aholkulari. Bi lehendakari ezagutu zituen berak, biak donostiarrak: Maurizio Danborenea eta Pedro Zaragueta.</p>

Transkripzioa

- Eta orduan, zu sartu ziñanian, gogoratzen dozu zeintzuk zian, ba, edo gerentia edo...?
- Gerentia bai, gerentia ni egon nitzan denpora guztian ixa don Fernando Mendoza zan. Donostiarra zan.
- Eta besterik?
- Gero Konsejua, ba... hori kanbixau eitten ziazzen, Konsejua. Nere aitta be konsejerua izan zan. Ta asko, eibartarrak asko, asko. Hori, konsejeruak gero igual kanbixau eitten ziazzen. Gero zeuazen kanpo... Presidentia... presidentia zan donostiarra. Nik ezautu neben bi —edo hiru?—, bi: don Maurizio Danborenea bat eta bestia zan Zaragueta, don Pedro Zaragueta usten dot zala bestia. Gero ziazzen gehixao, baiña nere denporan horretxek bixok usten dot. Horretxek bixok.

7. Alfa-tik irten eta ez du gehiago inoiz brodatu

- **Erref:** AB-332/012
- **Iraupena:** 0:00:28. **Hasi:** 00:10:27. **Bukatu:** 00:10:55

- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Alfa lantegian brodatzaile moduan hasi zen lanean eta ezkondu arte lan horretan jardun zuen. Handik irten eta sekula gehiago ez omen du brodatu.</p>

Transkripzioa

- Orduan, bordatzen hasi...
- Ta bordatzen amaittu. Ta badakizu gauza bat? Urten handik eta ez dot bordau sekula be ez gehixao.
- Ez dot sinisten.
- Bai, egixa da ba.
- Jolin... ya... ohittuta edo...
- Ez, ohittuta ez. Ba, ezkontzen zaraz, umiak eukitzen dozuz ta beste bizimodu bat ekintzen zaraz eitten ta... laga eitten dozu. Ta holaxen.

8. Alfa-ren brodatzen irakasteko eskola

- **Erref:** AB-332/013
- **Iraupena:** 0:02:40. **Hasi:** 00:10:55. **Bukatu:** 00:13:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Alfa-ren brodatzen irakasteko eskolan zuten ordutegia. Hiru txanda egoten ziren josten ikasteko, goizean bat eta arratsaldean bi. Txanda bakoitzean hamabi ikasle. Bi irakasle egoten ziren beti. 1950ean hasi zen bera eta ordurako bazeramatzan urte batzuk eskolak. Nortzuk ibili ziren irakasle moduan. Makinak saldu ere egiten zituzten bertan. San Agustin kalean zegoen.</p>

Transkripzioa

- Eta ze ordutegi eukitzen zenduen?
- Ba, goixetik bederatzixetik hamabi ta erdietara edo. Hamabixak, hamabixak. Hamabi ta erdiak ez, hamabixak. Eta gero, hirutik zortzira, arrasaldian.
- Luzetxo, ez?
- Bai. Egoten ziazan, ba, hiru turno neskak, ikasteko: goixian bat eta arrasaldian bi.
- Eta orduan horrerri atendidu ein bihar.
- Bai. Eta gero han makiñak be saldu eitten genduen.
- Saldu be bai?
- Bai, geuk, geuk. Bai.
- Eta zuk badakizu noiz hasi zian eskola horrek, ze urtetan ipini zian

martxan?
 - Bordaua?
 - Bai.
 - Ez, baiña... Ez naiz akordatzeko fetxia, baiña ez dakit ba...
 - Gitxi gorabehera ez?
 - Onbre, ni sartu nitzan 1950. Ta bazeuan. Bazeuan, ba, igual e... ez dakit zenbat urte esan. Eske ez naiz akordatzeko. Ez, ez naiz akordatzeko.
 - Eta komentatzeko zenduan Eibarren bat bakarra ala zenbat zeren?
 - Bi maestra.
 - Bi maestra, eta zenbat eskola?
 - A! Bat, bat, Eibarren bat.
 - Bat, San Agustiñen zeuana, ez?
 - Bai, San Agustiñen zeuana.
 - Bi maestra eta... esan dozu bestia Maite edo.
 - Bai, ni egon nitzan Maite... Maite Gorriti. Gero ha Vitorixara ezkondu zan, ta ya... Ta lehenao izan zan Maria Luisa —bizi da ondio Maria Luisa, residenzian dao— Maria Luisa Azkoaga. Ta Maitekin zeuan. Ta gero Maria Luisa taillarrera, ez dakit ze... ofizinara edo, eruan zeuben, ta ni sartu nitzan, ta Maitekin egon nitzan ni. Gero Maite ezkondu ta egon nitzan pixkatxo baten Sole Zamakolakin, baiña gitxi ya. Segiduan ya ezkondu ein nitzan, ta gero... Baiña beti egon garaz bi.
 - Eta zenbat... komentatzeko dozu zenbat ikasle-edo juaten jatzuezen?
 - Ba, egun guzti... Turnuak hiru. Ta... lau, zortzi, hamabi... hamabi...
 - Osea, hamabi turno bakoitzian.
 - Bai. Lau makiña ileran, hiru ilera.

9. Inguruko herrietako neska josten ikastera Alfa-ren eskolara

- **Erref:** AB-332/015
- **Iraupena:** 0:01:21. **Hasi:** 00:14:13. **Bukatu:** 00:15:34
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarrenen lantegiak

Laburpena:

<p>Inguruko herrietako neska gazteak joaten ziren Alfa-ko eskolara josten ikastera. Ezkontzako arrea prestatzeko joaten ziren batez ere. Josteko makinak asko saltzen ziren orduan; etxe bakoitzean bat. Jostunak ere asko ziren.</p>

Transkripzioa

- Ba, normalian gaztiak. Ezkonduak be bai, baiña normalian... Han denporan, badakizu, arrea-ta eiten zan.
 - Bai, ez? Ohitura haundia egoten zan.
 - Buenoo! Izaten zan, ba... Ta, jeneralmente, ba, neska gaztiak, arrea eitteko ta.
 - Hori, ez? Prpearuta egoteko ta...
 - Bai, bai, gehixenak. Ezkonduak be bai etortzen ziazen, e! Baiña gehixenak gaztiak. Eta etortzen ziazen herri guzti... inguruko herri guztietatik.
 - Eta ze herrietatik edo...?

- Ba, Bergarik be asko, Debatik, Elgoibartik, Ermutik... en fin. Ondarruatik... Ni akordatzen... Askok, e! Zekan aje bat "terrible". Bai.

- Eta orduan makiñak asko saltzen zian inguruan?

- Bai! Orduan bai. Fíjate! Oin makiñia zer dan bez gaztiak.

- Ta orduan bai?

- Bai, asko! Askok. Jostunak be asko ziazan orduan. Josteko be asko, ez bordatzeko bakarrik. Badakizu zenbat jostun zeuazen? Hainbeste denda oin erropekin ta... Lehen ez zeuazen! Oseake... Askok, asko saltzen zan. Askok.

- Ixa etxe bakoitzian egongo zan, ez?

- Bai, segurutik! Segurutik etxe guztietan! Segurutik!

- Ta orduan, lehenengotik hori, josten ikasi pixkat eta gero ya bakotxak...

- Bai. Askok.

10. Alfa-ren brodatzen irakasteko eskolak Espainia osoan

- **Erref:** AB-332/016
- **Iraupena:** 0:02:32. **Hasi:** 00:15:34. **Bukatu:** 00:18:06
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Alfaren brodatzen ikasteko eskolak Espainia osora zabaldut ziren, Alfak hiriburuetan zituen denda guztietara. Bera erakustaldiak egiten ere ibili izan zen, propaganda gisa, inguruko herri batzuetan. Espainiako hirietan brodatzaile onak zeuden. San Juanetan Eibarko dendan egiten zen erakusketa jartzen zituzten haiek egindako brodatuak.</p>

Transkripzioa

- Eta, gaiñera, komentatzen zenduan lehengunian hori, ez? Hasieran bai Eibarren eskolia, baiña gero inguruko herrixetan be ipini ziala, ez?

- Bai. Eta gero, kapitale guztietan, Espaiña guztietan zeuazen, e! Eske Alfak zekan...

- Eta hemen inguruan?

- Inguruan... Donostian, Bilbon. Kapitalian. Representantia zeken dendak, ta ixa guztietan zeuan taillar bordaua. Ixa guzti... nik uste dot guztietan egongo zala, Espaiña guztian.

- Eta zu be kanpora jua izan zara, ez?

- Bueno, azkenengo urtietan, hori automatikiori urten zebanian, ba, propaganda eitten, ba, kursilluak. Egon nitzan Bergaran, Mondragon... Gero esposiziñuak igual, ta Vitorixan be egon nitzan esposiziño baten, ba, demostraziñuak eitten ta horrek gauzok.

- Gaiñera zu Eibarko zentraletik juaten ziñan ta...

- Bai, ba. Bai, ba. Donostian... Holaxen. Hamen inguruan. Ni kanpora ez nitzan urten. Inguruan bai.

- Eta komentau dozu Espaiñan be bazerela...

- Bai, ta onak! Onak gaiñera, e! Bordadora onak, on-onak! Bai.

- Oseake denda bat zeuan tokixan...

- Bai, ta zeuazen danian zeuazen dendak. Danian, kapitale guztietan. Danian. Ta nik usten dot danian eingo ziazela... Ni akordatzen naiz Sevillan, Madriden... ta bordadora —Barzelonan— on-onak.

- Eta ze... zeoze erakusten zetsuezen gero, eurak eindako...?

- Gero hamen San Juanetan egoten zan esposiziñua dendan, ta igual euren biharrak bialdu eitten zeбен hamen esposiziñuan ikusteko. Ta zelan dendia egoten zan zabalik, ba, nahi zebanak ikusi... Labore ederrak izaten ziazen, ederrak.

- Hor, Castrillo-Ortuoste fonduan, badare, badakizu, kapotiak...

- Kapotiak eta mantillak eta...

- Hori, mantoiak eta halako...

- Bai. Horrek... hamen ni ez naiz akordatzan eittia ez mantoirik eta ez kapoterik.

- Kanpokuak, ezta?

- Kanpokuak, horrek danak kanpokuak. Baiña oso polittak, e! Ta biharra, bilddurgarrixa! Bilddurgarrixa! Bai.

11. Alfa-ren eskolan egiten ziren brodatuak

- **Erref:** AB-332/017
- **Iraupena:** 0:01:56. **Hasi:** 00:18:06. **Bukatu:** 00:20:02
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Alfaren brodatzen ikasteko eskolan, Eibarren, mantelak eta oheko arropa brodatzen zituzten gehienbat. Klub Deportiborako banderatzok ere egiten zituzten. Batzuetan sukursale batetik bestera bidaltzen zituzten brodatuak, erakusketan jartzeko. Baina inoiz ez ziren izaten saltzeko.</p>

Transkripzioa

- Eta zeuek ze eitten zenduen?

- Guk gehixena mantelak, oheko izarak eta... mantelak. Gehixenak mantelak eta horretxek gauzok. Eitten genduen igual Klub Deportiborako-ta banderiñak. Orduan bordautak izaten ziazen. Baiña horrek ziazen, ba, noixian behin. Baiña gure biharra normalian zan, ba, mantelak eta izarak eta horretxek gauzok guk gehixenak.

- Eta, holan, tapete edo...?

- Bai, tapetiak eta... bai, bai, tapetiak be bai, horrek be bai. Horrek gauzok guk hamen. Ta gero, ba, esto... alumneri, ba, erakutsi eitten gauzak. Erakutsi, ba, muestrarixua zer nahi zeбен, ba, haretxek. Lagundu.

- Eta zein da gogoratzen dozun biharrik gatxena edo bordaurik tokau jatzuen espezialena edo? Badao holan batenbat...?

- Ba, bihar espeziala ez, lan gehixao edo gitxiao, bihar gehixao edo gitxiao. Bestela espeziala-espeziala ez.

- [...] eta ez zenduen eukitzen, ez?

- Ez, ez.

- ... Klub Deportibuak [...]...

- Bai, horrek ziazen, baiña... ez, ez, ez, ez. Dana zan, e...

- Bai, zeuek eindakuak. Bueno...

- Gero guk ba igual ein mantel bat, biharra bilddurgarrixa igual, —buenoo! — ta bialdu, ba, beste sukursale batera esposiziñuan ikusteko. Ta eurok geuri. Ta holaxen.

- Osea, pixkat rotatzen juaten ziñazien.

- Bestela saltzeko-ta horrek ez, e! ez ziazen. Sekula. Ez. Zan beti e...
etxeko, edo nahi dozuna esatia.
- Bai, bai, bai.

12. Josteko makinentzat ordezeko piezak saltzen zituzten

- **Erref:** AB-332/018
- **Iraupena:** 0:01:58. **Hasi:** 00:20:02. **Bukatu:** 00:22:00
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak »
Debabarreneko lantegiak
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:

<p>Alfa-ren eskolan josteko makinentzat ordezeko pieza txikiak (jostorratza edo bobina, esaterako) ere saltzen zituzten. Beraiek josteko makina automatikoa gutxi erabili zuten; bastidorearekin egiten zuten. Josteko makinak nolakoak izaten ziren. Makina automatikoak zuen diferentzia.</p>

Transkripzioa

- Eta bertan, orduan, mobimentua be egongo zan, ez? Hor eskolan. Dendia be bazan...

- Bai. Jostorratzak-eta geuk saltzen gendun. Jostorratzak apurtu eitten diraz asko makiñan, ta horrek pieza txikixok dendan saltzen ziazen.

- Eta makiñan pieza txikiren batzuk be bai, osea, jostorratzak eta...

- Bai, bobinia eta... danak, horrek pieza txikixok danak.

- Zu, gaiñera, hasi ziñan bordatzen makiña... lehenengo...

- Modeluakin esaten dozu?

- Bai. Ta gero automatikia ya geruao etorri zan.

- Ez, ez. Ta automatikiakin, gaiñera, guk erakutsi-ta bai, baiña bihar gitxi. Guk ez gendun ein, guk dana bastidorian.

- Eta esplikau zeinke pixkat josteko makiñiak ze pieza dakazen edo... edo pixkat, ba, hori, ez? Bobinia esplikau dozu. Ba, izenak edo...

- Bai. Bueno...

- Jeneralian juaten zian muebletxo baten.

- Bai, pedalakin. Korreia ta pedalakin. Ta gero, kabezala. Ta kabezala, ba, zer? Eske pieziak ez dakit zelan... Bobinia, bai... Bobinia ez. Aber... zelan da? Behetik juaten dala harixa, ez dakizu? Bueno, zuk igual ez dozu jakingo.

- Bai, ikusitta dakaraz.

- Bobinia usten dot dala, e? Usten dot dala. Ta bestela, jostorratza ta...

- Oseake, ez daka konplikaziño...

- Ez, ez, eske ez daka.

- Eta gero etorri zan automatikiak gitxiao ondiokan, ez?

- Bai, ba. Harek eurak eitten zebeñ dibujua, festoia ta... dibujo batzuek. Eta gero posterior gehixao urten zebeñ. Nik ya...

- Bai, hor gaiñera modeluak aldatzen juaten dia, ez?

- Bai, asko, asko. Baiña nik gero ya azkenengua, ba, ez neban ezautu. Ya ez neuan.

13. Eskuz edo makinaz brodatzearen ezberdintasuna

- **Erref:** AB-332/019
- **Iraupena:** 0:00:53. **Hasi:** 00:22:00. **Bukatu:** 00:22:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Aparatuak, objektuak

Laburpena:

<p>Brodatzeko lana nola egiten zen eskuz eta automatikoarekin. Berari gehiago gustatzen zitzaion eskuz egindakoa.</p>

Transkripzioa

- Eta zeuek bordaua zelan eitten zenduen? Hori, automatikiak berak eitten dau eta...
- Bai. Ba, igual izaria, enbozuan, festoia ta dibujo batzuek, eta zelan makiñiak eitten zeban, ba, sartu izaria... Ez bastidoriakin! Guk bestela dana bordatzen gendun bastidoriakin. Baiña horrek zelan berak buruak eitten zeban, ba, ipini dibujua —zekan lau edo bost dibujo—, ta sartu izaria edo mantela edo nahi dozuna ta ein. Berak eitten zeban.
- Horrek ez zekan merito haundirik.
- Ez, ez, ez. Berak eitten zeban. Neretako asko zatarraua, e!
- Bai?
- Onbre! Bestia artesia zan. Diferentia. Diferentia. Baiña politta! Ta komodia., “rrrr...” ta listo.

14. Itxaron-zerrenda Alfa-ren eskolan josten ikasteko

- **Erref:** AB-332/021
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:24:34. **Bukatu:** 00:26:53
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Ikasle asko pasa ziren Alfa-ren brodatzen ikasteko eskolatik. Beteta zegoenean, izena eman eta itxaron egin behar izaten zuten. Trenez etortzen ziren asko. Hiru hilabete inguruan ikasten zuten normalean, baina ezberdintasun handia egoten zen ikasle batetik bestera. Zein izaten zen ikasteko prozesua.</p>

Transkripzioa

- Ez jatzu etortzen izenik edo...?
- Izenik? Eske hainbeste ziazen!
- Askok, ez?
- Enee! Askok. Eibartarrak asko eta ingurukuak be asko. Askok baiña, e!
- Bai, gaiñera, esan dozu inguruko herrixetatik eta...
- Bai, askok, askok. Itxein itten zebeñ lekua eukitzeko. Eske beti zeuan

konpleto.

- Eta hori zelan izaten zan? Bertara juaten zian dendara ta [...] eskatu edo...?

- Bai, bai, hori. "Nahi dou ikastia", ba, igual konpleto zeuan, "Ba, itxein in bihar dozu. Laga telefonua edo izena, edo hamendik hillebetera etorri ta aber...". Porke batzuek ikasten zebe bixkor edo... bueno; baiña beste batzuek ez. Hori badakizu, danena da. Ta itxein itten zebe. Ta gero, ba, etortzen ziazen ta... Trenian! Edo... Gehixenak trenian. Autobusian be bai, baiña trenian gehixenak.

- Eta, holan, medixia, gitxi gorabehera, zenbat denpora egoten zan neska bakoitza? Hori, ez? Batzuk gehixao, beste batzuk gitxiao, baiña...

- Bueno, ba, hiru hillebete edo... holakoren bat. Bai, hiru hillebete edo. Ya urtetzen zebe ya laboriak eitten. Ya... Lehenengo trapu baten. Trapu bat... bai, hantxe... Eske, esan detsut, batzuek etortzen ziazen, ez zekixen ezta jostorratza be enebratzen. Ezta... ta pedalari emoten be ez. Oseake horrekin ekin bihar zaraz, ba...

- Bai, pazientzia asko ta...

-... ikasten, ba, pedalari emoten aurrerutz. Bestela, atzerutz ta aurrerutz ta... Bai, ta, ba, horrekin... horrek atzerau juaten diraz dana. Beste batzuek ya badakixe enebratzen ta horrek gauzok ta trapu baten eitten ziazen, ba... ekitzen ziazen lehenengo, ba, puntada batzuek. Ta handik, ba, gero bainikia, ta gero festoia ta gero ya ekartzen zeban filigranak eta danetik, eta ya gero, ba, laborak. Eurak ekartzen zebe mantela edo tapetia —esan dozuna—, edo izaria edo... ta ya eitten zebe, ba, holaxen.

15. Brodatu motak

- **Erref:** AB-332/022
- **Iraupena:** 0:01:44. **Hasi:** 00:26:53. **Bukatu:** 00:28:37
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak

Laburpena:

<p>Brodatu motak; "sobrepuestua" zer zen. "Bainikak", "festoiak", "filigranak"... Zein izaten zen lanik zailena.</p>

Transkripzioa

- Eta ze bordau tipo zeren? Ze zare esaten, festoia, bainikia...

- Bai, normalian... Bueno, eitten gendun danetik, baiña sobrepuestuak be bai. Sobrepuestua da igual mantela zurixa ta gero lorak eta gauzak kolorian. Ta tela... igual, ba, gorrixa, ta bordau, ein dibujua, ta borde guztietan bordau, ta gero ha sobrepuestua geratzen zan kolorietan. Ta bestela, ba, matizau, bordau, kolorietan bordau krabeliñak edo... bueno, danetik, danetik.

- Bai, gero bainikak...

- Bai. Festoiak, bodokiak, filigranak... Filigranak ziazen... ebaitta; ta unitzeko, ba, eitten zan kalauak. E? Filigrania esaten gendun.

- Eta konplikauena zein?

- Onbre, konplikauena, ba... horrek lorok...

- [...]

- Ez, baiña horrek lorok ondo... igual lau edo bost kolore matizatzen danak eta fin-fin fin urtetzeko eta ondo urtetzeko, ba, ez ziazen... horrek ziazen igual gatxenak.

- Bai, ez? Bihar gatxa ta, gaiñera, denpora asko bihako zan, ez?
- Bai, beti gehixao. Ta bestiak, ba, behin ikasittakuan badakizu ze pasatzen dan, fazillau urtetzen dau dana.
- Bai, ez? Azkenian praktikiak emoten dau...
- Bai. Holaxen. Normalian horretxek gauzok.

16. San Juanetan brodatuen erakusketa

- **Erref:** AB-332/024
- **Iraupena:** 0:00:50. **Hasi:** 00:29:28. **Bukatu:** 00:30:18
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolaz aparteko ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Alfa-ren brodatzen ikasteko eskola. San Juanetan makina guztiak kendu eta egindako brodatuak jartzen ziren erakusgai, San Agustin kaleko lokalean. Egiten zituzten brodatuak erakusteko katalogoa ere bazuten.</p>

Transkripzioa

- Eta erakusketak-eta esan dozu San Juanetan eitten ziala.
- Esposiziñuak bai. Bai, San Juanetan.
- Eta beste... urtian, bakarrik orduan?
- Erakusten.
- San Juanetan.
- San Juanetan denda guztia ipintzen zan, kendu makiña guztiak eta —da lokal eder bat ha, San Agustiñekua— ta dana, ba, laboriekin, jentia sartzeko eta ikusteko.
- Eta, orduan, katalogorik-eta eitten zan zeuek eindako bordauekin edo?
- Bai, eitten zan, bai. Hori, ba, igual taillarrian, Alfa, igual egongo dira. Ez dakit. Bueno, oin ya... han oin ya ez dakit [esistiduko] dan, porke Alfa ya... gure denporako Alfa ya ez dao ezetarako be ya, oseake...

17. "El montón" parkea eta igerilekuak

- **Erref:** AB-332/026
- **Iraupena:** 0:01:42. **Hasi:** 00:31:05. **Bukatu:** 00:32:47
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:

<p>Alfa lantegiko fundizioa egin zen inguruan parke txiki bat zegoen zuhaitzekin eta belarrarekin; "el montón" esaten zioten. Atzealdean igerilekuak; utzita, baina oraindik urarekin.</p>

Transkripzioa

- Fundiziñuan, esan netsuen lehengunian, esan detsut, zan "El montón" esaten genduan. Zan, ba, parke bat edo nahi dozuna esatia, txiki bat.

Txikixa. Ta zeuazen, ba, arbolak, bedarra eta banko batzuek. Ta han, ba, jentia juaten zan denporia pasatzera. Ta zan txikixa bai, baiña politta, e! Dana arbolez beteta, berde-berdia, banko batzuek ta... "El montón". Ez dakit zegaittik zan "El montón", baiña "El montón" esaten gendun! Ta han atzian zeuazen, ba, piszinak. Piszinak, baiña ya erdi ruinan. Baiña ondiok hantxe zeuan zulua ta ura ta... Bai.

- Hor agertzen da fundiziñua eitten ondiokan.

- Bai. Justu fundiziñua daon lekuan zan hori esaten [detsuten] lekuori. Baiña hori... hamen artxibuan ez da egongo fotografixak hori lekuori ta? Ez da egongo, e?

- Bai, batzuk badare. Hor ikusten dozu bat, pistinia ta...

- Bai, aurrian. Piszina... Hori zan atze...

- [...] solar hortako... ez.

- Ez, e? Ez dao? Solarra zan karreterian bordian. Osea, karreteria... Karreteria zan... trenbidia, karreteria ta gero erreikia. Baiña erreikia hor ya juango zan behetik. E? Klaro, piszinia beste aldian, ezkerretara zan piszinia.

18. Elgoibarko Sigma lantegia, Alfa-ren konpetentzia

- **Erref:** AB-332/033
- **Iraupena:** 0:00:45. **Hasi:** 00:42:35. **Bukatu:** 00:43:20
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:

<p>Elgoibarko Sigma lantegia zen Alfa-ren konpetentzia, baina berak uste dut Alfa-k indar handiagoa zuela. Singer-a, zaharragoa.</p>

Transkripzioa

- Eta gero konpetentziarik eukitzen zenduen? Josteko makiña, ba...

- Sigma Elgoibarren.

- Eta konpetentzia haundixa zan?

- Onbre, Sigmak be salduko zeban. Nik ez dakit, baiña nik usten dot orduan momentuan Alfa gehixao zala. Usten dot, e! Ez dakit. Ez dakit. Hamen inguruan Sigma zan. Bestela, Singer ez dakit nungua zan. Singer-a zaharraua igual. Baiña nik uste dot hamen, hor urtietan, momentuan, Alfak zekazla boom gehixao. Usten dot, e! Ezin leike esan, baiña...

- Eta Sigma-k holan bordau eskolarik edo?

- Ez, ez zekan. Ez dot uste, e! Ez zekan. Ez dot uste, ez.

19. Boom industrial; etorkin galiziarrek; langileak kale betean

- **Erref:** AB-332/034
- **Iraupena:** 0:02:15. **Hasi:** 00:43:20. **Bukatu:** 00:45:35
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

- Ekonomia eta industria » Boom industrialia

Laburpena:

<p>Boom industrialia egon zenean Galizia aldetik jende asko etorri zen, baina guztientzat zegoen lana. Gainera, ordu estrak sartzen ziren diru gehiago irabaztearren. Langileak lantegietatik irten edo sartzen zirenean, manifestazioa ematen zuen. Sirena. Langile guztiak mahoizko arrokekin. Alfa-ko langile bakoitzak zenbaki bat zuen; bera 705a zen.</p>

Transkripzioa

- Zu, gaiñera, orduan, sasoi hartan, hamen be boom industrialia, ez? Osea, aujia egon zan ekonomixan...

- Bai, zan urtiak... galleguak etorri ta etorri ta...

- Orduan, biharra...

- Asko. Danendako. Danendako. Ta orduan eitten ziazzen, ba, ordu estrak-eta, eta mundu guztiak dirua, ba, fresko-freskua, gastatzeko eta danerako.

- Hori, ez? Hemen askori entzun detsau "la ciudad del dólar" eta...

- Bai, horretxeaittik zan. Bihar asko zeuan. Orduak ein, ta gero estrak. Ta estrak, ba, irabazten zan asko. Irabazten badozu asko, ba, gastatzeko be gehixao dakazu. Hori normala. Holaxen zan. Bai. Ziazzen... bueno! Hamabixetan ta ordu bat... Hamabixetan urten eitten zan taillarretik. Manifestaziño bat kalia. San Andresen? Badakizu zenbat persona?

- Zenbat bihargin zekazen orduan Alfak gitxi gorabehera?

- Ba milla edo eukiko zeban, edo ez dakit nik.

- Bueno, asko, ez?

- Bueno, milla igual ez, baiña asko. Zekaun numeruak. Ni nitzan 705.

- Goguan dakazu.

- Bai. Hori ez da ahazten. Hori ez da ahazten. Ta ordu bat eta erdietan berriro beste manifestaziño bat. Badakizu zenbat jente? Ta gero horretxeaittik kanbixau ein zebe geruao... orduak... ordu laren batzuek lehenao edo... Eske zan...

- Eta, gaiñera, sirenia jotzen zeban.

- Sirenia, sirenia, ta danak.

- Bai, gaiñera, hori, Alfa, bestetik GAC-a, eta...

- Alfatik gero atzerao La Star ta Valenciaga-ta zeuazen ta San Andres kalia zan prozesiño bat! Prozesiño bat, e! Jentia...!

- Ta, orduan, gaiñera, buzuekin, ez, gehixenak?

- Bai.

- Osea, mahoiz jantzitta...

- Danak. Danak mahon jantzitta, danak. Harek ziazzen urtiak guretako onak.

20. Musika-banda Untzagan; Rialto kasinoa

- **Erref:** AB-332/036
- **Iraupena:** 0:03:15. **Hasi:** 00:45:50. **Bukatu:** 00:49:05
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk
- Aisia » Kultura » Musika
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

<p>Untzagako plazako kioskoan musika bandak jotzen zuen eguenetan eta domeketan, uda partean. Aratusteetan Astelena frontoian. Ibarkurutzeko

Rialto kasinoan ere egoten zen dantza data zehatz batzuetan. Orkestrak egoten ziren. Nolakoa zen kasinoa. Jaten ere ematen zuten. Mutilak "mesedez" esanda etortzen ziren dantza eskatzera.</p>

Transkripzioa

- Ta zelan izaten zan? Edo ze egunetan egoten zan bailia hamen Untzagan?
- Normalian karnabalak... Bueno, Unzagan, plazan, eguenian ta domeketan. Uda partian, e! Ta kanpuan. Osea, kioskuan bandia ta... eurixa eitten bazeban be, ba, guardasolekin dantzan. Ta gero itxitta, ba, frontoi Astelenan, karnabaletan. Gero kasinuak zeuazen Ibarkurutzian, baiña dantzan-ta izaten ziazen fetxa konkretuak, ba, San Juanak, karnabalak eta... ez dakit ze beste... fetxak.
- Hor Rialtua be egongo zan.
- Rialtua. Horixe zan kasinua, Rialtua. Baiña behetik ez...
- Ez, Ibarkurutzian pentsau dot "Casino Artista" esan dozula.
- Ez.
- [...].
- Ez, ez, "Casino Artista"ez zan... Ez, dantzan "Casino Artista"n ez. Rialtua. Rialtua zan... bankua dao oin. Ze banko da?
- Bai, han goixan daona?
- Goittik, goittik. Goittik, goittik. Bai, kasinua zan. Kasinua zan.
- Kasino moduan...?
- Bai, "Casino", "Casino Rialto". Bai. Politta, gaiñera, e!
- Bai? Zelakua zan? Gogoratzen dozu?
- Bueno, ez dakit holan e... baiña oso politta zan. Eta jaixak eta dantzan ta... politta.
- Ambientia egoten zan.
- Bai, bai, politta zan. Eta emoten zebe bazkarixak eta gauzak be bai.
- Bertan, e?
- Bai, bertan. Bodak be bai. Momento batzuetan, e! Ez dakit ze urtetan, baiña bai, bodak be bai. Bai.
- Eta hor, gaiñera, egoten zian grupuak jotzen, ez?
- Bai, bai, bai, bai, orkestak.
- Orkestak?
- Orkestak, bai.
- Eta ze izaten zan beti orkesta bardiña edo...?
- Ez, berdiña ez zan izango usten dot, e! Ez naiz akordatzan, baiña ez, izango ziazen diferentia. Bueno, Untzagan ni akordatzan naiz gramofonuakin be bai. Baitta.
- Bai, e?
- Bai.
- Hori zer, uda partian?
- Bai. Altaboz batzuekin. Baiña normalian bandia. Bandiak joten zeban.
- Banda munizipala.
- Bai.
- Eta gero Astelenan-eta izaten zianian, ze...?
- Orkestak.
- Orkestak be bai?
- Bai, orkestak.
- Eta orduan afiziñua, ez?
- Onbre!
- Musikarako afiziñua ta gero dantzan eitteko be...
- Normala! Gaztia izanda, ez da egongo, ba? Normala!
- Ligatzeko aukeria be [orduan egongo zan]...
- Hori ba!

- Eta zelan izaten zian kontu horrek? Ze etortzen zian, mutillak...?
- “Mesedez” eskatzera. “Mesedez” esaten zan. Neska bi dantzan, ta bi mutil etortzen ziazen ta “mesedez”. Bai ala ez... Dantzan eitteko. Segun.
- Ta kalabazak be emoten zian, ez?
- Askok! Holaxen zan.

21. Neskak eta mutilak kalean elkarrekin jolasean

- **Erref:** AB-332/038
- **Iraupena:** 0:01:50. **Hasi:** 00:49:20. **Bukatu:** 00:51:10
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea

Laburpena:

<p>Dantzatik sortzen ziren garai batean bikoteak. Eskolan aparte ibili arren, neskak eta mutilak kalean elkarrekin ibiltzen ziren jolasean. Orduko jolasak; antxixiketetan (korrika) ibiltzen ziren asko.</p>

Transkripzioa

- Eta hor, imaginatzen dot, nobixo pareja asko urtengo ziala halako dantzetatik, ez?
- Bai, hortitxik. Nundik ba? Hortitxik.
- Bestela aukera gitxi neskak eta mutillak...
- Bueno, neska-mutillak ibiltzeko ta, hori beti, umetatik. Jolasten ta eso, beti hori... Eskolak-eta ez ziazen mistuak, baiña lagunak kaliaz igual-igual neska-mutillak ibiltzen giñan, e!
- Bai?
- Bai, bai, bai.
- Jolasian?
- Bai, bai, bai, bai.
- Ta zetara jolasten zenduen holan elkarrekin?
- Onbre, oin ez da jolasten holan. Gu antxixiketetan beti. “Al ocho”, ta “al cero” ta “a katekas” y... Horretxek ziazen jolasak. Horretxek. Normalian beti antxixiketetan.
- Gero bazeren jolas batzuk neskenak espezialak eta beste batzuk mutillak izango zianak, ez? Edo?
- Bueno, neskenak eta mutillak, ba...
- Ba, tortolosak edo...
- Bai, hori bai. Bai. Baiña horrek, antxixiketetan, neska-mutillak, e! Bai, bai, bai.
- Eta hori, esan dozuna, “al ocho”, hori ze zan?
- “Al ocho” zan... Aber, “al ocho” zan aiuntamentuari buelta emoten. Ta gero... “al ocho” [haxe] zan. “A katekas” gero, punta batetik bestera. Ta bestia zein esan detsut?
- “Al cero” edo...
- A! “Al cero” zan aiuntamentutik bueltan. “Al cero”. Ta “al ocho”, ez naiz akordatzeko ondo, aiuntamentura, ta gero hona aldera etortzen giñan, kioskua zeuan lekuan holatzen “ocho” bat eittera. Holaxen.

22. Udaltzainak umeei haserreka

- **Erref:** AB-332/040
- **Iraupena:** 0:00:41. **Hasi:** 00:51:28. **Bukatu:** 00:52:09
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lanbideak » Udal langileak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:

<p>Udaltzainek ez zieten lagatzen jolas batzuetan ibiltzen Untzaga inguruan. Iheska ibiltzen ziren.</p>

Transkripzioa

- Hau, Untzaga plazia orduan, gaiñera, jolasteko-ta toki ederra izango zan, ez?

- Bai, baiña zeuazen aguazil batzuek... ezeixu pentsau, e! Oinguak ez dakit nik autoridadia daken, baiña lehenguak bazeken!

- Ze eitten zetsuen, ba?

- Mekatxis! Ba... ba, segun. Igual baloiakin-edo mutillak edo antxitxiketan, ba, asko, ez zetsen lagatzen. Zan bat... zelan zan? Jose... ez naiz akordatzen ze motia zekan. Baiña zan... bueno! Ikustia bakarrik eta... antxitxiketan!

23. Legarre auzoa nolakoa zen

- **Erref:** AB-332/041
- **Iraupena:** 0:01:46. **Hasi:** 00:52:09. **Bukatu:** 00:53:55
- **Multimedia:** bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak
- Baserria » Baserriko bizimodua » Baserriaren historia eta kokalekua

Laburpena:

<p>San Andres kalean jaio zen bera. Untzaga eta Legarre inguruan ibiltzen zen beti, auzoko lagunekin. Legarre auzoa nolakoa zen eta nola aldatu den. Etxebarri baserria. Bertan jaioa zen bere aita.</p>

Transkripzioa

- Eta zu, gaiñera, nun jaiotakua zara?

- San Andres kalia.

- San Andres kalia. Orduan, Untzaga, gaiñera zure jolas leku...

- Bai, bai. Untzaga ta Legarre ta hor inguruan beti.

- Ta ze izaten zan, gehixenetan kuadrillak izaten zian inguru...

- Barriokuak. Bai, bertakuak, bai.

- Eta asko aldatu da Legarre ingurua ta hori?

- Bai, total. Total. Ez zeuazen hainbeste etxe! Han basarrixa ta... lau etxe. Oin badakizu...? Oin, enee, total diferentia.

- Zelan gogoratzen dozu zuk?

- Legarre? Ba, Legarre... lehelengo etxiak... oin lehelengo-lehelengua ez dao ya, botata dao. Ya ez dao. Ha zan zera... aber... etxe txiki bat zan lehelengua. Ya oin ez dao, e! Ta gero, ba, beste bi edo hiru segido, ta gero

ez zeuan ezebez. Ta ya gero ospittaleko kamiñua ta ezebez gehixao. Ta gero kurbatik gorutz horrek etxe guztiok ez zeuazen. Ezta bat be, e! Zan, ba, mendixa. Basarrixa zeuan, Etxebarri basarrixa, ta gero, ba, mendixa.

- Eta zelakua zan basarri hori? Gogoratzen dozu?
- Bai, ez naiz gogoratuko ba? Asko.
- Bai?
- Bai. Basarri bat... Nere aitta hortxe jaixo zan.
- Ene!
- Bai, oseake...

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-08-23

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkarte

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com